

SANCTI HUGONIS

EPISTOLÆ ET DIPLOMATA.

I.

Ad archiepiscopum et canonicos Ecclesie Turonensis.—Epistolam Cruciferorum de rebus in Oriente

(Exstat hoc S. Hugonis epistolium ad calcem epistolæ Cruciferorum ducum, quæ est inter litteras Godefridi regis quarta. Vide Patrologiæ tom. CLV.)

I.

Charta Hugonis episcopi Gratianopolitani, vetantis nemulieres Carthusiam accedant.

(MABILLON, *Annal. Bened.*, t. V, p. 646, ex archivio Carthusiæ Majoris.)

Hugo Gratianopolitanae Ecclesiæ vocatus episcopus, presbyteris et laicis in Gratianopolitano episcopatu commorantibus, æternam in Domino salutem.

Quomodo fratres nostri Chartusiae monachi Deo placere desiderent, mundus quem fugiunt, et loci in quo habitant asperitas et solitudo satis probant. Quorum desiderio, quoniam pax et quies maxime necessariæ sunt, supra pontem, qui terminus possessionis eorum est, ad removenda ea quæ proposito eorum contraria sunt, domum aedificari consulimus et præcepimus. Rogamus itaque dilectionem vestram, et auctoritate divina injungimus ut feminæ per terram eorum nullatenus transeant, neque viri arma portantes. Præter ea infra terminos ipsorum possessionis, piscationem et venationem et avium captionem, ovium vel caprarum, atque omnium domesticorum animalium pascua et transitum prohibemus. Obedientes monitis nostris divina clementia in gratia sua multiplicet, et in omnibus bonis quæ ibidem a servis Dei geruntur, vel usque in sæculi finem gerenda sunt, eamdem, quam habere ipsi cupiunt, partem tribuat. Inobedientes vero divino judicio reos relinquimus, et sæculari potestate puniri faciemus.

Datum mense Julii, anno 1084.

III.

Charta Leotardi filii Willelmi pro feudo cellariæ episcopalis.

(*Ibid. ex tabular. Ecclesiæ Gratianopolitanae.*)

Ego Hugo Gratianopolitanus episcopus, notum facio omnibus, quod Humbertus Pilosi, et Dodo de Gratianopoli, et Guigo Lacensis, et Rostagnus fuerunt mecum in placito quod primum fecit mihi Wilhelmus Leotardus; dereliquit igitur mansum unum, quem sicut ibidem testibus comprobatum fuit, mentitus fuerat se habere pro feudo cellariæ; et quia mansum dereliquerat, et nihil aliud se habere pro cellaria dicebat, prædictis viris laudantibus, dedi ei

A quoque anno pro feudo cellariæ decem solidos, et victum sibi soli in domo mea quandiu ego ibi manerem, et prorsus nihil aliud dedi vel conveni ei. Postea vero Guigo Geraldus fecit ei fori factum in cabanaria quam habebat Miseriaci, et in placito quod habuit cum Guigone Geraldo, ante me confessus est istam cabanariam esse feudum antiquum cellariæ quam celaverat, in primo placito, cum reliquit mansum, et cum mentitus est nihil habere pro feudo cellariæ; et cum injuste et per subreptionem extortus nobis decem solidos in unoquoque anno, post mortem vero ejusdem Willelmi fecerunt mihi placitum filii sui Beto, Leotardus et alii fratres eorum, et dedi eis antiquum et verum feudum, scilicet cabanariam Miseriaci quam celaverat pater eorum, et

B quam sub testimonio bonorum virorum confessus fuit esse antiquum et verum feudum episcopalis cellariæ, ipsam dedi eis pro feudo cellariæ, et casamenta et cortilia quæ habent Gratianopoli, et unum furnum qui est juxta Calomentum illorum, sive juxta domum Stephani Coaiz, et in domo mea quando ego ibi manerem victum uni soli, decem vero solidos quos pater eorum extorserat, mihi retinui, et prorsus nihil aliud dedi eis, et hoc fuit in placito et conventione constitutum, ut Leotardus in officio cellariæ nullum alium prorsus per se vel sub se habeat, sed si Leotardus in suam personam claves tenere noluerit, vel si tenuerit, et res episcopales defudaverit, ego committam eas cuicunque voluero, similiter omnes successores mei; ipse vero habeat feudum, et alii utilitati nostræ domus deserviant. Testes sunt istius chartæ, Restagnus, Guigo de Lanz, Odolricus, Gualdinus, Fulco, canonici Gratianopolitanae Ecclesiæ, et Guigo conversus, et alii plures, postea reddidi eis in feudum decem solidos quos retinueram.

IV.

Chartæ quirpillionis factæ per Leodegarium de Clariaco et alios, Hugoni episcopo Gratianopolitano, de tota terra de Fabriis.

(*Mémoires pour l'histoire du Dauphiné tom. I, p. 134.*)

In nomine Patris, etc.

Ego Leodeharius de Clariaco, et Petrus Mallenus, et Jarento Russus, et mater et uxor ipsius, et Larigerius presbyter frater ejus, et Silius de Clavaissone D nos omnes per fidem et sine enganno quirpivimus, et donavimus totam terram de Fabriciis Deo et B. Mariæ, et S. Vincentio, et B. Donato, et Hugoni Gratianopolitano episcopo cui pro jure episcopatus Rotmanis adjudicata fuerat, et omnibus successoribus suis in perpetuum tenendam et possidendam. Et

nos juravimus quod prædictam terram, neque bona A
quæ ex terra procedunt, tollamus episcopis Gratia-
nopolitanis, nec aliquis consilio vel consensu nostro:
hujus quirpilionis sunt testes, ipse Hugo Gratianopolitanus episcopus, in ejus manu sicut factum, et
Villelmus de Clariaco, et Obrias Gratianopolitanus Ecclesiæ decanus, Guigo prior S. Donati, Villelmus monachus S. Gotsredi, Petrus Stephanus Magalonnensis Ecclesiæ canonicus, qui hanc chartam scripsit, Oldricus procurator episcopi, Ademarus Cabiscolus S. Donati, Atenulphus Guaniola, Bortellus episcopalil et duo filii ejus Hugo et Petrus, Villelmus Bruno, Petrus de sancto Andrea, marescallus episcopi, Rodulphus de Alavardo nepos prædicti de-
cani.

Facta est charta ista in mense Maio anno ab In- B ecellarii comitis.
carnatione Domini 1128, feria v, luna xxi.

V.
Guerpitio de decima facta a Petro Goraa Hugo episcopo Gratianopolitano.

(*Ibid. p. 155, ex tabulario Ecclesiæ Gratianopolitanæ.*)

Notum sit filiis Gratianopolitanæ Ecclesiæ præsentibus et futuris quod Petrus Gorga, et ejus uxor, et soror uxor ejus reddiderunt et guerpiverunt Deo et beatæ Mariæ, et S. Vincentio, et episcopo Hugo- ni, et successoribus suis decimam quam ipsi habe- bant in cabanaria quam tenent de Aimone vetulo, sicut ipse Hugo melius intellexit ad utilitatem suam et successorum suorum. Hæc guerpitio facta est in manu ejusdem, in præsentia Petri de Visilia, et Geraldii de Savoia, et Guidonis conversi et Malleni

ORDO RERUM QUÆ IN HOC TOMO CONTINENTUR.

COSMAS PRAGENSIS.

CHRONICA BOHEMORUM.

Prolegomena.	9	transierit.	594
Prologus ad severum Melvicensem.	55	CAP. X. — Quomodo duci Bulgarum obsides dantur : quibus receptis gravis contentio cum Bulgariis oritur.	595
Item ad magistrum Gervasianum prefatio.	55	CAP. XI. — Quomodo dux exercitum inseculus pluri- rima diripuerit.	596
LIBER PRIMUS.	57	CAP. XII. — Quomodo, Petro cum exercitu causa pacis obviam duci regresso, plurima juventus prostrata sit.	596
Proemium libri II.	121	CAP. XIII. — Qualiter exercitus ex magna parte dis- persus sit, et iterum ad triginta millia adunatus.	597
LIBER SECUNDUS.	121	CAP. XIV. — Quomodo imperator Petro legatos di- rexerit, ut veniret Constantinopolim.	598
Apologia in librum tertium.	187	CAP. XV. — Quomodo Petrus secundam imperatoris le- gationem acceperit, ut Constantinopolim intraret iter.	599
LIBER TERTIUS.	187	CAP. XVI. — Quomodo Petrus et exercitus ab impera- tore benigne susceptus sit, et deinde mare transierit.	599
CANONICI WISSEGRADENSIS CONTINUATIO CO- SMÆ.	243	CAP. XVII. — Quomodo in terra urbis Nicææ juventus prædam fecerit, et castellum quoddam Solymani cuperit.	600
MONACHI SAZAVENSIS CONTINUATIO.	275	CAP. XVIII. — Quomodo Solymanus dux, congregatis Turcis, prædictum castrum expugnaverit, quosdam capti- vos duxerit, reliquos occiderit.	601
De chronica sancti Jheronimi et compositione anno- rum.	275	CAP. XIX. — Quomodo exercitus per dies octo Petrum exspectaverit, et quomodo quosdam Turci de exercitu decollaverunt.	602
De exordio Sazavensis monasterii.	275	CAP. XX. — Quomodo exercitibus, ad ultionem socio- rum armatis, Solymanus cum multa manu occurrit pu- gnaturus.	602
De probitate Wladiski regis et fratris ejus Theobaldi ducis.	295	CAP. XXI. — Quomodo Turci cum Christianis graviter conflixerint.	603
CANONICORUM PRAGENSIVM CONTINUATIONES	299	CAP. XXII. — Quomodo Turci infinitam multitudinem Christianorum peremerint.	604
— Wenceslai I regis historia.	309	CAP. XXIII. — Quomodo tria millia Christianorum qui- evaserant, a Turcis obsessi, imperatoris auxilio liberabantur.	604
II. — Annalium Pragensium pars I.	313	CAP. XXIV. — Quomodo quidam Godescaleus magnam manum in eamdem expeditionem contraxerit.	605
III. — Annales Otokariani.	323	CAP. XXV. — Qualiter omnis exercitus Godescalci in- solenter agens in Hungaria peremptus sit.	606
IV. — Annalium Pragensium pars II.	359	CAP. XXVI. — Quomodo ex diversis regnis copiosa gens in eamdem expeditionem adunata sit.	607
V. — Annalium Pragensium pars III.	363	CAP. XXVII. — De strage Judæorum Coloniæ.	607

ALBERICUS AQUENSIS.

Notitia.	387	CAP. XXVIII. — De simili strage facta Moguntiæ.	607
HISTORIA HIEROSOLYMITANA EXPEDITIONIS.	389		
LIBER PRIMUS.			
CAPUT PRIMUM. — Proemium operis.	389		
CAP. II. — Quomodo Petrus eremita primus auctor exti- terit expeditionis in Jerusalem.	389		
CAP. III. — Quomodo patriarcham adierit.	390		
CAP. IV. — Quid patriarcha Petro responderit, et quomodo auxilia Christianorum invitaverit.	390		
CAP. V. — Quomodo majestas Domini Jesu in somnis Petro apparuerit eumque allocuta sit.	391		
CAP. VI. — Quomodo Petrus Romanum venerit, legationem apostolicam retulerit, et de terræmotu.	391		
CAP. VII. — De quodam Waltero eunte Hierosolymam, quid egerit vel quid pertulerit.	392		
CAP. VIII. — Quomodo Petrus, cum copioso exercitu tendens Jerusalem, vindictam sociorum in Hungaria fe- cerit.	393		
CAP. IX. — Quomodo Maroam fluvium cum difficultate			